

Datum raadsvergadering

Raadscommissie

Datum raadscommissie

Publiciteit

Bijlagen

Werk en Inkomen

Persconferentie PC

Registratienr.

Datum B&W besluit

Portefeuillehouder

Steller

Telefoon

E-mail

SZ 12.3129946

03-07-2012

Pastoor

O.R. van der Meulen

5762

oscar.van.der.meulen
@groningen.nl

Onderwerp

Oplossing risico tekort participatiebudget 2012

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. uit de middelen voor het participatiebudget 2013 voor een bedrag van 1,84 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het oplossen van het risico op een tekort op het participatiebudget in 2012 en toe te voegen aan het deelprogramma Werk en Inkomen 2012;
- II. de gemeentebegroting 2012 dienovereenkomstig te wijzigen.

Publiekssamenvatting

Het college voorziet - bij ongewijzigd beleid - eind 2012 een tekort op het participatiebudget van 3,1 miljoen euro. Uit het participatiebudget worden activiteiten betaald die mensen met een uitkering ondersteunen bij de toeleiding naar werk of maatschappelijke participatie. Het tekort op dit budget wordt veroorzaakt doordat kosten hoger uitvallen dan begroot en doordat in 2011 aangegane verplichtingen in 2012 langer doorlopen dan verwacht. Het college wil nu een aantal maatregelen nemen om dit tekort aan het einde van het jaar te voorkomen. Een van die maatregelen is het verlagen van de uitgaven aan interne en externe trajecten in 2012. Het college wil echter niet het risico op het hele tekort van 3,1 miljoen euro op deze manier oplossen. Als dat wel zou gebeuren dan kan dat gevolgen hebben voor de realisatie van de uitstroom- en activeringsdoelstellingen die in het programma Werk en Inkomen van de begroting 2012 zijn geformuleerd. Daarom wil het college dit probleem voor een deel (1,84 miljoen euro) ook aanpakken door geld uit het participatiebudget 2013 naar voren te halen. Hiervoor is de toestemming van de raad nodig.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

- I. uit de middelen voor het participatiebudget 2013 voor een bedrag van 1,84 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het oplossen van het risico op een tekort op het participatiebudget in 2012 en toe te voegen aan het deelprogramma Werk en Inkomen 2012;
- II. de gemeentebegroting 2012 dienovereenkomstig te wijzigen.

Inleiding

Het (inmiddels gevallen) kabinet heeft fors bezuinigd op re-integratie. Voor Groningen hield dit in dat de bijdrage van het Rijk aan het participatiebudget vanaf 2012 structureel met bijna 50% werd verlaagd. In 2011 bedroeg de rijkssubsidie aan Groningen nog 41,5 miljoen euro. In 2012 is er 22,6 miljoen euro door het ministerie van SZW beschikbaar gesteld.

Deze rijksbezuinigingen werden in 2010 al aangekondigd. Op hetzelfde moment werd ook duidelijk dat de gemeentelijke doelgroep zou toenemen als gevolg van de economische recessie en de Wet Werken naar Vermogen die in 2013 zou ingaan¹. Dit betekende dat de gemeente Groningen met minder geld meer mensen moest gaan bedienen. Dit perspectief heeft geleid tot een herziening van het re-integratie- en activeringsbeleid. In november 2011 heeft uw raad het nieuwe re-integratie- en activeringsbeleid van de gemeente Groningen vastgelegd in de kadernota Actief in goede banen. In dit nieuwe beleid werd een aantal nieuwe instrumenten geïntroduceerd om zoveel mogelijk mensen te activeren en aan het werk te helpen. Daarnaast is besloten tot de gefaseerde afbouw van de gesubsidieerde banen.

Vanaf 2004 tot aan 2012 had de gemeente Groningen de beschikking over ruime budgetten voor de activering van cliënten en bleef er jaarlijks geld over dat meegenomen kon worden naar volgende jaren. De begroting was in die jaren voor wat betreft de uitgavencategorieën constant. Voor de begroting 2012 moesten de uitgaven fors worden teruggebracht. Tegelijkertijd werd er nieuw beleid in gang gezet. En daarnaast startte in 2012 de afbouw van het gesubsidieerd werken en het proces om zoveel mogelijk gesubsidieerde banen regulier te maken. Deze optelsom aan ingrijpende veranderingen maakt de begroting 2012, het eerste jaar van Actief in goede banen, complexer dan voorheen en gevoeliger voor afwijkingen.

¹ De Tweede Kamerfracties van VVD, CDA, D66, GroenLinks en ChristenUnie hebben in het Begrotingsakkoord 2013 afgesproken dat de Wet Werken naar Vermogen geen doorgang vindt.

In het eerste kwartaal van 2012 is een aantal onvolkomenheden in de begroting 2012 is gesignaleerd:

- door verkeerde aannames zijn de werkelijke kosten van gesubsidieerd werk hoger dan de kosten waarvan in Actief in goede banen is uitgegaan. Bij de totstandkoming van de begroting van de koste voor de afbouw van de gesubsidieerde arbeid binnen het participatiebudget 2012 is de dienst SOZawe van deze verkeerde aannames blijven uitgaan;
- in het meerjarenbeeld Actief in goede banen waarop de begroting 2012 is gebaseerd, is geen rekening gehouden met loonkostensubsidies die in 2011 zijn verstrekt en waarvan de betaling nog doorloopt in 2012;
- in de begroting 2012 is rekening gehouden met de aanpassing van de re-integratieverordening per 1 januari 2012 terwijl acties om deze te wijzigen nog niet in gang waren gezet.

In de VGR-I is het risico gemeld dat bij een ongewijzigde uitvoering een tekort op het participatiebudget 2012 ontstaat dat uitkomt op 3,1 miljoen euro. Dit risico kan met 150 duizend euro worden verlaagd als uw raad eind juni 2012 de wijziging van de re-integratieverordening vaststelt (SZ 12.3047516). In de wijziging van de re-integratieverordening wordt uw raad onder andere voorgesteld met een aantal premies te stoppen. Hierdoor resteert een risico op een tekort van 2,95 miljoen euro dat moet worden opgelost. Inmiddels hebben wij bijsturingmaatregelen geïnventariseerd en tot bijsturing besloten. Hierdoor is het risico op een tekort teruggebracht tot maximaal 1,84 miljoen euro.

Beoogd resultaat

Met dit besluit wordt het resterende deel van 1,84 miljoen euro van het risico op het tekort op het participatiebudget 2012 opgelost.

Kader

Bij de vormgeving van het participatiebudget is er rekening mee gehouden dat gemeenten per jaar de uitgaven niet exact kunnen afstemmen op het budget dat zij ontvangen. Dit heeft onder meer te maken met de looptijd van activeringstrajecten en de omstandigheid dat er op verschillende momenten een betaling aan een derde plaatsvindt. Om gemeenten de mogelijkheid te geven hun uitgaven goed te plannen en meerjarige afspraken te maken, bestaat de meeneemregeling. Gemeenten kunnen maximaal 25% van het toegekende participatiebudget meenemen naar het volgende jaar. Als er méér dan het jaarbudget is besteed aan participatievoorzieningen, kan het meer bestede bedrag tot maximaal 25% van het toegekende budget ten laste worden gebracht van het participatiebudget voor het daaropvolgende kalenderjaar (administratief voorschot).

Het administratieve voorschot op de middelen voor 2013 is volgens artikel 12 van het Besluit participatiebudget daarmee toegestaan.

Argumenten/afwegingen

Wij hebben onderzocht of het totale geprognosticeerde tekort volledig binnen het participatiebudget 2012 kan worden opgelost. Hiervoor hebben wij niet gekozen omdat dan de realisatie van de uitstroom- en activeringsdoelstellingen uit het programma Werk en Inkomen 2012 in gevaar dreigt te komen en dit vinden wij onwenselijk. Daarnaast hebben we gekeken of het geprognosticeerde tekort in zijn geheel ten laste kan worden gebracht van het participatiebudget 2013. Hiervoor hebben we ook niet gekozen omdat wij het verstandig vinden om het administratieve voorschot vanuit het volgende kalenderjaar zo klein mogelijk te houden. We weten immers niet hoe de economie zich verder ontwikkelt en of ons klantenbestand de komende jaren nog gaat toenemen. We weten ook niet of er in de toekomst opnieuw op het participatiebudget gekort gaat worden.

Wij willen het risico op een tekort op het participatiebudget voor een deel oplossen door de uitgaven aan interne en externe trajecten in 2012 te verlagen. Wij verwachten dit te kunnen doen met minimale gevolgen voor de realisatie van de doelstellingen in het programma Werk & Inkomen uit de programmabegroting 2012 in gevaar te brengen. Wij hebben namelijk geconstateerd dat die doelstelling in de eerste vijf maanden is gerealiseerd met een lagere inzet van externe producten. Dat hangt samen met de toegenomen effectiviteit van het klantmanagement en van de externe producten die in 2012 worden ingezet. Daarnaast kunnen we bezuinigen door een efficiëntere organisatie van onze interne producten. Ook op langere termijn verwachten wij minimale effecten voor de realisatie van onze doelstellingen.

Om het resterende deel van het risico op een tekort in 2012 op te lossen, stellen we uw raad voor om uit het participatiebudget 2013 een bedrag van 1,84 miljoen euro naar voren te halen. Ons uitgangspunt is dat het naar voren halen van geld naar 2012 geen consequenties mag hebben voor onze ambities op het gebied van de uitstroom, activering en ontwikkeling van mensen met een WWB uitkering in 2013 en verder. Om die reden zouden wij bij voorkeur het naar voren te halen bedrag van 1,84 miljoen euro verdelen over twee jaren: 2013 en 2014. Volgens de meeneemregeling is dit echter niet mogelijk. We kunnen in 2012 alleen maar een bedrag vanuit het participatiebudget 2013 naar voren halen. Omdat we het bedrag over twee jaren willen verdelen, zullen wij uw raad voor de zomer van 2013 een voorstel doen toekomen om een bedrag vanuit het participatiebudget 2014 naar voren te halen (maximaal 50% van 1,84 miljoen = 0,92 miljoen euro).

Op de gevolgen van het naar voren halen van geld voor de begroting van het participatiebudget 2013 (en 2014) komen we in de programmabegroting 2013 en 2014 bij uw raad terug.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

De financiële consequentie is dat uit het participatiebudget 2013 een bedrag van 1,84 miljoen euro beschikbaar wordt gesteld voor het oplossen van het rest risico in 2012. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het programma Werk en Inkomen. Hiervoor dient de gemeentebegroting 2012 te worden gewijzigd.

Realisering en evaluatie

In de VGR-II en VGR-III zullen wij het risico op een tekort op het participatiebudget 2012 steeds actualiseren. Dit betekent ook dat wanneer het uiteindelijke tekort 2012 lager is dan nu geprognosticeerd wordt, het beroep op het participatiebudget 2013 (en 2014) lager zal zijn. Hierin nemen wij ook de financiële effecten van het 200-banenplan, de stimuleringsregeling en de autonome uitstroom uit gesubsidieerd werk mee. In de programmabegroting 2013 en 2014 zullen wij bij uw raad aangeven hoe we omgaan met de verlaging van het participatiebudget 2013 en 2014 in relatie tot de doelstellingen en uitgangspunten van Actief in goede banen.